

Sjældne danske frugtsorter

Dansk Eyewood - en kuglerund pære

© www.biodiverse.dk

C. Matthiesen beskriver sin Dansk Frugt fra 1911 en meget særpræget pære - helt rund som et æble. Sorten blev fundet af en husmand syd for Århus og Mathiesen døbte den "Dansk Eyewood" for den store lighed med sorten Eyewood, som den kun adskiller sig fra ved farven. Den oprindelige Eyewood bliver rød på solsiden; mens den danske mutant forbliver grøn og gul, selv hvis den er espalieret, så frugterne få rigeligt sol. Siden 1911 har der været stille om sorten. Men et medlem har genfundet den, da hun fik pødekviste af en gammel mand på Skanderborgengen. Læs hele Matthiesens sortsbeskrivelse side 5.

Dansk Eyewood giver små men meget delikate pærer, med fantastisk sødme og aroma.

Bjerlev Æblet -

Bjerlev Æblet er praktisk taget fri for skurv og andre problemer, og danner hvert år flotte lydefrie æbler. Sorten er selvbestøvende.

Store flotte frugter ofte 7-8 cm høj og 7-8 cm bred. Formen er næsten altid meget mere udviklet i den ene side hvilket giver frugterne et karakteristisk skævt og kantet udseende. Frugterne har en mild og behagelig æbleduft og er ikke fedtede.

Kødet er hvidt, meget fast og sprødt ikke så saftigt men alligevel uden mindste tendens til at være tørt eller melet. Smagen er sød og frisk med fin æblearoma og kun lidt syrligt.

Æblet er meget velegnet som spiseæble; men koger også ud til en let klumpet velmagende æblegrød. Brugbar fra midt i oktober og holdbar til februar ved fornuftig opbevaring.

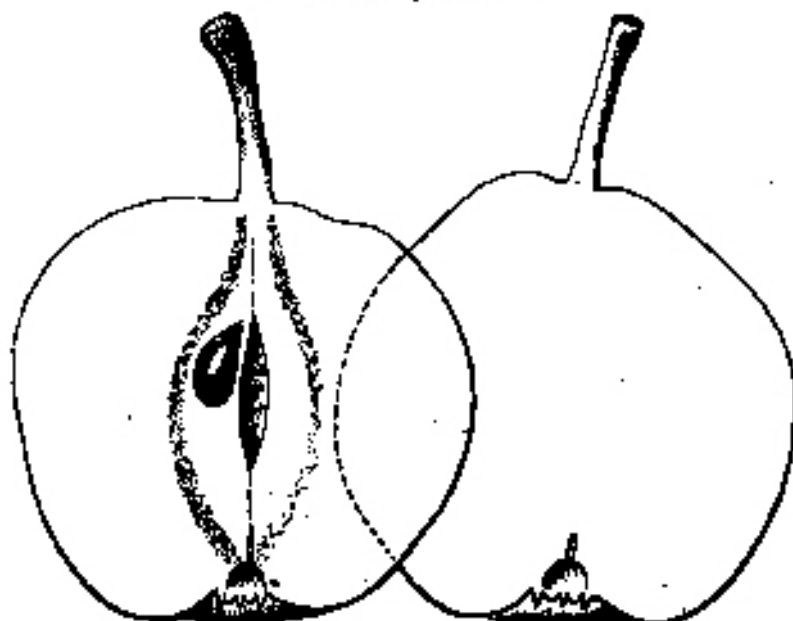
Læs hele artiklen om Bjerlev Æblets historie i Loci nr. 1 2006

Bjerlev Æblet kom for dagens lys efter ca. 100 år, da et gammelt træ blev fældet og grundstammen skød et skud fra stubben.

Forsættes side 11

Dansk Eyewood.

Dansk Eyewood

Hjem: Frugten var udstillet af Husmand Jens P. Sørensen i Battrup, syd for Aarhus paa Jysk Haveselskabs Udstilling 1911 i Aarhus. Udstilleren havde tilføjet »plantet i Vejgrøften«. Jeg har kaldt den som ovenfor, fordi baade Form og Smag minder om Eyewood.

Beskrivelse af Frugten:

Størrelse og form: middelstor, eyewoodformet, Bug ofte over Midten, ellers paa Midten, afstumpet ved Bægeret, Formen er ofte noget ganske for sig selv.

Bæger: lille, aabent, Blade korte, kanalformede, fors bundne ved en lille Rand; Hulen middeldyb, vid, glat.

Stilk: 25 - 30 mm lang, tyk, lige, olivenbrun med fine gule Barkporer, sidder som stukket ind i Frugten uden Hule men med en større eller mindre Svulst ved den ene Side.

Hud: lysegrøn som hos Eyewood, uden rødt men med talrige tætsiddende fine Punkter og lysebrune Rustfigurer hist og her paa Frugten.

Kærnehus: smalt, Aksen middelvid, Rum ualmindelig smaa, Kærner ægformede, lysebrune.

Bægersrør: lille med kort Kanal.

Kød: lidt groft af Bygning, meget saftfuldt, stenet om Kærnehuset, sandet under Huden, af forfriskende sød vinagtig, eyewoodkrydret Smag, omtrent helt smeltende.

Modningstid: Oktober.

Værd: god Bordfrugt, som minder stærkt om den formodede Moderfrugt men er baade større og sødere.

RenteFri
økonomi

Silkeborg 8681 1611

Odense 6611 2231

www.folkesparkassen.dk

Sjældne danske frugtsorter

Arwen-æblet - ikke så gammelt!
Men unikt med sin smukke røde farve.

Arwen-æblet er lidt syrligt til spisebrug
men giver flot æbleflæsk, råkost, kompot
mm.

Arwen-æblet

Berømte gamle sorter er ikke altid de bedste, sommetider dukker unikke sorter op i en almindelig have, hvor ejeren tager sig tid til at så nogle æblekerner og vente på resultatet. Det var jo sådan gamle sorter som Filippa opstod, og det kan stadig ske i vore dage.

Sven Aage Stenbæk såede i 1980 såede 3 æblekerner fra et købt æble, en af disse blev til Arwen.

Selve træet er særdeles sundt og et af de få i Stenbæks samling, der er fri for kræftangreb. Frugterne er pænt store og har aldrig haft skurvangreb; men nogle år har frugterne en skønhedsfejl iform af små revner i huden omkring stilken.

Frugterne er af samme størrelse som Ingrid Marie æbler.

“Arwen” har en syrlig sød smag med megen aroma, og dejligt saftigt kød. Farven er måske frugtens vigtigste særkende, idet huden er meget flot blodrød endda sortrød på solsiden.

Selve kødet er marmorert rødt, som det også ses hos Discovery - men langt mere udpræget hos Arwen. Der er så meget farve i kødet, at den lyserøde farve stadig er synlig efter tilberedning til f.eks. æbleflæsk.

Graden af rød farve i frugtkødet varierer meget fra æble til æble, og graden af rødt følges ikke nødvendigvis med hvor mørk den udvendige farve er. Nogle dage inde ved stuetemperatur inden, æblerne bruges, ser til gengæld ud til at øge den røde farve i frugtkødet.

Arwen-æblet er ikke langtidsholdbart, men kan bruges fra det modner i september, og kan holde sig til december - januar hvis det opbevares køligt.

Frem fra gemmerne

Rundt om i landet står der lokale frugtsorter, ofte er de ikke bare gode historier, men også sorter med kvaliteter, man ellers ikke finder i planteskolernes sortiment.

Sorterne er ofte meget truede, fordi de måske kun findes i et enkelt eller måske ganske få eksemplarer.

Vi vil gerne være med til at formidle de bedste videre, så lad os høre fra dig, hvis du har en unik sort at bidrage med.

Medlemstilbud

Mere information om disse og andre sorter i medlemstilbuddene.

Husk medlemstilbud kun sendes til alle der har betalt kontingent.